

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 2017

176/2017

Laki

kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Voimaansaattaminen

Kalastuksesta Tenojoen vesistössä Suomen tasavallan hallituksen ja Norjan kuningaskunnan hallituksen välillä Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 2016 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimus kalastussäännön määräyksistä poikkeamiseksi

Maa- ja metsätalousministeriö tekee Norjan hallituksen tai tämän määräämän viranomaisen kanssa 6 ja 7 artiklassa tarkoitetun sopimuksen kalastussäännön määräyksistä poikkeamiseksi sekä pöytäkirjan 5 artiklassa tarkoitettujen ennalta sovittujen sääätelytoimenpiteiden kalastussäännössä määriteltyjen edellytysten olemassaolosta. Sopimuksen tekemisessä noudatetaan saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:ssä säädettyä neuvotteluelvelvoitetta.

Sopimuksella voidaan poiketa kalastussäännön määräyksistä, jotka koskevat:

- 1) kieltoa tai rajoitusta kalastaa tietyllä pyydyksellä tai kalastustavalla;
- 2) kieltoa tai rajoitusta kalastaa tietyssä ajankohtana tai tietyllä alueella;
- 3) käytettävien pyydysten määrällistä rajoitusta;
- 4) saaliskiintiötä;
- 5) lupamääriä;
- 6) rajajokiosuuden kalastusvyöhykejakoa;
- 7) kieltoa ottaa tiettyä sukupuolta tai kokoluokkaa olevia kaloja;
- 8) pyydysten rakennetta; tai
- 9) muita 1–8 kohtaan rinnastuvia kalastussäännön täytäntöönpanoon liittyviä sääätelytoimia.

3 §

Poikkeusluvan myöntävä viranomainen

Sopimukseen liittyvän kalastussäännön 38 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

4 §

Kalatautien torjunnasta vastaava viranomainen

Sopimuksen 15 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Elintarviketurvallisuusvirasto.

5 §

Maiden yhteinen seuranta- ja tutkimusryhmä

Maa- ja metsätalousministeriö sopii Norjan toimivaltaisen viranomaisen kanssa sopimuksen 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun seuranta- ja tutkimusryhmän toimeksiannosta ja nimeää edustajat ryhmään.

6 §

Hoitosuunnitelman valmistelu ja vahvistaminen

Luonnonvarakeskus vastaa Suomen osalta sopimuksen 4 artiklassa tarkoitetun hoitosuunnitelman valmistelusta sekä 12 artiklassa tarkoitetusta Tenojoen vesistön kalakan-
tojen seurannasta ja tutkimuksesta.

Luonnonvarakeskuksen tulee valmistella suunnitelma yhteistyössä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä alueella toimivaltaisen kalastuslain (379/2015) 23 §:ssä tarkoitetun kalatalousalueen kanssa.

Hoitosuunnitelman vahvistaa maa- ja metsätalousministeriö. Sopimuksen 4 artiklan 5 kohdassa tarkoitetusta hoitosuunnitelman muutoksia koskevasta aloitteesta toiselle osapuolelle päättää maa- ja metsätalousministeriö.

7 §

Saalisrekisteri

Luonnonvarakeskus on sopimuksen 13 artiklassa tarkoitetun sähköisen saalisrekisterin ja siihen liittyvän luvanmyyntirekisterin toimivaltainen rekisterinpitäjä ja vastaa rekisterin hallinnoimiseksi välttämättömän tietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä yhteistyössä kalastuslupien myynnistä vastaavan tahon kanssa.

Saalisrekisteriin tallennetaan kalastussäännön 30 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi kalastajan nimi, yhteystiedot ja käytetty kalastuslupatyyppi. Saalisrekisterin tietoja käytetään sopimuksen 13 artiklan 2 kohdassa määriteltyihin tarkoituksiin. Saalisrekisterissä olevia tietoja voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Suomen ulkopuolella oleville viranomaisille Suomea sitovien kansainvälisten kalavarojen hoitoon ja suojeluun liittyvien velvoitteiden hoitamiseksi. Tietoja voidaan salassapitosäännösten estämättä lisäksi luovuttaa kalastusta valvoville viranomaisille valvontaa varten sekä kalatalousviranomaisille kalavarojen hoidon suunnittelua varten. Saalisrekisterin sisältämät henkilötiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jonka aikana henkilö on antanut viimeisen saalisilmoituksen. Jollei tässä laissa toisin säädetä, henkilötietojen salassa pitämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä muuhun henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999).

Kalastussäännön 30 §:ssä tarkoitettua saalistietoa koskevaa ilmoitusvelvollisuutta on noudatettava myös sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla Tenojoen vesistön lohennousualueella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin saalisilmoitusta koskevasta menettelystä.

Luonnonvarakeskuksen on annettava saalistietoja koskevasta ilmoituksesta kalastajalle vastaanottokuittaus, joka kalastajan on vaadittaessa esitettävä luvanmyynnin yhteydessä.

Vastaanottokuittaus voidaan antaa sähköisesti tai kirjata suoraan luvanmyyntijärjestelmään.

8 §

Kalastuslupien myynnin järjestäminen

Sopimuksen 10 artiklassa tarkoitettujen kalastuslupien myynnin järjestämisestä vastaa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Alueella toimivaltainen kalatalousalue vastaa kalastuslupien myynnin järjestämisestä 1 päivästä tammikuuta 2019 lukien.

Luvan myynnin järjestämisestä vastaava taho voi sopia kalastussäännön 4 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen venekalastus- ja rantakalastuslupien myyntitehtävän suorittamisesta yksityisen palveluntuottajan tai kalastusoikeuden haltijana olevan yhteisen vesialueen osakaskunnan (*palveluntuottaja*) kanssa. Sopimus ei voi koskea kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun kiintiöön kuuluvia kalastuslupia.

Palveluntuottajan on oltava luotettava ja asiantunteva. Palveluntuottajalla on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämät tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet. Luvan myynnin järjestämisestä vastaavan tahon on tehtävä kirjallinen sopimus palveluntuottajan kanssa tehtävän sisällöstä, lupamaksujen tilittämisestä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista sekä tehtävän suorittamisesta perittävästä kohtuullisesta maksusta, jonka maksaa luvan ostaja ja joka voi olla enintään viisi prosenttia luvan hinnasta.

Luvan myynnin järjestämisestä vastaava tilittää myydyistä kalastusluvista kertyneet lupatulot maa- ja metsätalousministeriön tilille maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Luvan myynnistä vastaava taho sekä palveluntuottaja on velvollinen järjestämään kalastajalle pääsyn sähköiseen saalisrekisteriin saalisilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi. Vastaava velvollisuus on myös muulla kalastusluvan luovuttavalla taholla sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla Tenojoen vesistön lohennousualueella.

9 §

Vakinainen asuminen Tenojoen vesistön jokilaaksoissa

Kalastussäännön 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvana pidetään henkilöä, jonka kotikuntalain (201/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on kalastuskautta edeltäneen kalenterivuoden viimeisenä päivänä ollut Utsjoki tai Inari ja joka on tosiasiallisesti asunut Tenojoen vesistön jokilaaksojen varressa kalastuskautta edeltävän vuoden aikana vähintään seitsemän kuukauden ajan.

10 §

Kalastuslupien hinnoittelu

Kalastussäännön 4 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista peritään seuraavat maksut:

- 1) yleinen paikkakuntalaislupa 40 euroa/kalastuskausi;
- 2) paikkakuntalaisen vapakalastuslupa 150 euroa/kalastuskausi, kuitenkin alle 18-vuotiaille 40 euroa/kalastuskausi;
- 3) kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun lupakiintiöön kuuluva kalastusoikeuden haltijan venekalastuslupa 10 euroa/kalastusvuorokausi ja rantakalastuslupa 5 euroa/kalastusvuorokausi, kuitenkin enintään yhteensä 150 euroa kalastuskautta kohti.

Kalastussäännön 4 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen kalastuslupien hinta perustuu käypään hintaan, jonka määrittelemisessä otetaan huomioon vastaavatyypisten kalastuslupien markkinatilanne. Hinta voidaan määrittää erilaiseksi lupavyöhykkeen, lupatyyppin ja ajankohdan perusteella. Hinta määritetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella seuraavan vaihteluvälin puitteissa:

- 1) venekalastuslupa 40–150 euroa/kalastusvuorokausi;
- 2) rantakalastuslupa 25–150 euroa/kalastusvuorokausi; ja
- 3) Inarijoessa Matinkönkään yläpuolella ja Kietsimäjoessa veneestä ja rannalta kalastus 10–150 euroa/kalastusvuorokausi.

11 §

Kalastuslupatulojen käytön perusteet

Kalastussäännön 4 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista kertyneet varat käytetään:

- 1) lupien hyödyntämiseen perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin rajajoki-alueen vesialueen omistajille;
- 2) kalastuksenvalvonnasta ja lupamyynnin järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin; sekä
- 3) kalakantojen seurannasta ja tutkimuksesta sekä saalisrekisterin ylläpidosta ja kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa edellisenä vuonna kertyneiden lupatulojen jakautumisen 1 momentissa säädettyjen käyttötarkoitusten välillä. Luvan myynnin järjestämisestä 8 §:n mukaisesti vastaava taho jakaa edellisenä vuonna kertyneet lupatulot 1 momentin 1 kohdan mukaisesti korvauksiin rajajokialueen vesialueiden omistajille. Jos vesialueen omistajalle jaossa tuleva määrä olisi enintään 50 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan ne jäävät kalatalousalueelle. Korvauksia ei pidetä valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionavustuksena. Korvaussaatavien vanhentumiseen sovelletaan kalastuslain 85 §:ää.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen varojen käytön perusteista.

12 §

Erityinen kalastuslupakiintiö

Kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitettun kalastuslupakiintiön määrä vahvistetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Määrän vahvistamisessa on otettava huomioon muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksossa vakinaisesti asuville kalastusoikeuden haltijoille kuuluva osuus alueen kalastusoikeuksista.

Lupavyöhykkeen kalastusoikeuden haltijalla, joka asuu vakinaisesti muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa ja jonka osuusluku rajajokialueella sijaitsevasta yhteisestä vesialueesta on 0,5 tai joka omistaa sitä vastaavan yksityisen vesialueen, on kiinteistöä kohti oikeus ostaa yksi lupavuorokausi lupakiintiöstä. Edellä tarkoitettun omistusosuuden tai vesialueen omistuksen määrän ylittävä omistus oikeuttaa ostamaan lupavuorokauden suhteessa omistuksen määrään. Luvan myynnistä vastaava taho määrittelee osakasluettelon perusteella kertoimen, jonka mukaan oikeus lupaan määräytyy.

Muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvan kalastusoikeuden haltijan on lupaa ostaessaan osoitettava omistusosuutensa tai vesialueen omistuksensa määrä.

Lupien jakautumisesta ja niiden myöntämismenettelystä voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

13 §

Sopimuksen paikallinen seurantaryhmä

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa paikallisen seurantaryhmän arvioimaan sopimuksen vaikutuksia. Paikallinen seurantaryhmä voi tehdä esityksiä ja aloitteita kalastuksen järjestämisestä ja kalakantojen hoidosta sekä sovittaa yhteen alueen nä-

kemyksiä. Paikallisen seurantaryhmän tehtävänä on lisäksi välittää paikallista perinteistä tietämystä sopimuksen 12 artiklassa tarkoitettulle seuranta- ja tutkimusryhmälle sekä lohikantoja koskevia tieteellisiä tutkimustuloksia sidosryhmille.

Paikallinen seurantaryhmä asetetaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja se koostuu kalastusoikeuden haltijoiden, kalastusmatkailuyrittäjien, alueen kuntien, kalatalousjärjestöjen, hallinnon, kalatalousalueen sekä saamelaiskäräjien edustajista.

14 §

Tenojoen vesistön venerekisteri

Kalastussäännön 36 §:ssä tarkoitettuna Tenojoen vesistön venerekisterinä on vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain (424/2014) 1 §:ssä tarkoitettu vesikulkuneuvorekisteri.

Tenon kalastusveneiden rekisteröintiin sovelletaan vesikulkuneuvorekisteristä annettua lakia, jäljempänä 15–17 §:ssä säädetyin poikkeuksin.

15 §

Veneen rekisteröinti

Veneen omistajan on rekisteröitävä vene ennen kuin sitä saadaan käyttää kalastuksessa rajajokiosuudella. Tenojoen vesistön venerekisteriin rekisteröityä ja jäljempänä 16 §:ssä tarkoitettulla rekisteritunnuksella yksilöityä venettä ei saa käyttää Tenojoen vesistön ulkopuolella.

Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvalla kalastusoikeuden haltijalla on oikeus rekisteröidä kolme venettä. Mikäli henkilö tai tämän hallinnassa oleva yritys harjoittaa kalastusmatkailuliiketoimintaa, on henkilöllä tai tämän hallinnassa olevalla yrityksellä oikeus rekisteröidä viisitoista venettä.

Muulla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvalla kalastusoikeuden haltijalla on oikeus rekisteröidä kiinteistöä kohti yksi vene edellyttäen, että kiinteistön osuusluku rajajokialueella sijaitsevasta yhteisestä vesialueesta on 0,5 tai kiinteistöön kuuluu sitä vastaavan kokoinen yksityinen vesialue.

Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvalla henkilöllä on oikeus rekisteröidä yksi vene.

Samaan ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden nimiin rekisteröitävien veneiden määrä ei saa yhteensä ylittää edellä mainittuja enimmäismääriä. Venettä ei saa rekisteröidä alle 15-vuotiaan henkilön nimiin.

Kalastuslupien myynnin järjestämisestä 8 §:n mukaisesti vastaava taho toimii vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain 28 §:n 1 momentissa tarkoitettuna sopimusrekisteröijänä, joka hoitaa vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain 28 §:n 2 momentissa tarkoitettavat tehtävät sekä tekee Liikenteen turvallisuusviraston rekisteröintipäätöstä varten arvion rekisteröintioikeuden edellytysten täyttymisestä. Veneen omistajan on esitettävä selvitys veneen rekisteröintioikeutta koskevista seikoista.

16 §

Rekisteritunnus ja -kilpi

Rekisteröinnin yhteydessä veneen omistaja saa sen yksilöivän rekisteritunnuksen ja -kilven, jonka asentamisesta hän on velvollinen huolehtimaan. Rekisterikilpeä ei saa luovuttaa toiselle ja sen tuhoutumisesta tai katoamisesta on heti ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle. Rekisterikilven siirtäminen ja käyttö muussa kuin rekisteröidyssä veneessä on kielletty.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä rekisterikilven teknisistä ominaisuuksista ja sen merkitsemisestä.

176/2017

17 §

Veneen poistaminen rekisteristä

Vene on poistettava rekisteristä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun veneen omistaja ei enää täytä veneen rekisteröintioikeutta koskevia ehtoja, vene on poistettu käytöstä tai se on tuhoutunut taikka jos veneen omistaja sitä kirjallisesti pyytää.

Omistaja on velvollinen palauttamaan rekisteristä poistetun veneen rekisterikilven 15 §:n 6 momentissa tarkoitetulle sopimusrekisteröijälle kuukauden kuluessa rekisteristä poistoa koskevan päätöksen tiedoksisaannista.

18 §

Voimaantulo

Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tällä lailla kumotaan:

1) Norjan kanssa Tenojoen kalastuspiirin yhteisestä kalastussäännöstä tehdyn sopimuksen ja siihen liittyvän kalastussäännön eräiden määräysten hyväksymisestä annettu laki (1197/1989); ja

2) Tenojoen kalastussääntöä koskevan sopimuksen ja kalastussäännön eräiden määräysten aiheuttamien menetysten korvaamisesta annettu laki (501/1991).

Edellä 2 momentin 2 kohdassa mainittua lakia sovelletaan kuitenkin niihin korvauksiin, joita koskevan toimituksen Maanmittauslaitos on määrännyt suoritettavaksi ennen tämän lain voimaantuloa.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa mainitun lain nojalla Tenon kalastusvenerekisteriin rekisteröidyn kalastusveneen rekisteröinti pysyy voimassa, ellei tämän lain 17 §:stä muuta johdu.

Mitä 6 §:n 2 momentissa säädetään yhteistyöstä toimivaltaisen kalatalousalueen kanssa hoitosuunnitelmaa valmisteltaessa, koskee 31 päivään joulukuuta 2018 kumotun kalastuslain (286/1982) 68 §:ssä tarkoitettua alueella toimivaa kalastusalueetta.

Helsingissä 24 päivänä maaliskuuta 2017

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Láhka

bivddu birra Deanu čázadagas Suoma ja Norgga gaskasaš soahpamuša láhkaásahansuorgái gullelaš mearrádusaid fápmuibidjamis ja heiveheamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde mearriduvvo:

1 §

Fápmuibidjan

Suoma dássevárdi ja Norgga gonagasriikka ovddasteaddjit dahke Helssegis čakčamánu 30. beaivve 2016 soahpamuša, man láhkaásahansuorgái gullelaš mearrádusat leat lánkan fámus dakkárin go Suopma lea daidda čatnasan.

2 §

Soahpamuš bivdonjuolggadusa mearrádusain spiehkastan dihte

Eana- ja meahcedoalloministeriija dahká Norgga ráđdehusain dahje dán mearridan eiseválddiin 6 ja 7 artihkkalis oavvilduvvon soahpamuša das, goas bivdonjuolggadusa mearrádusain sáhtá spiehkastit ja soahpamuša das, goas gávdnojit beavdegirjji 5 artihkkalis oavvilduvvon ovddalgihtii sohppojuvvon muddendoaimbajut bivdonjuolggadusas meroštallon eavttuin. Soahpamuša dahkamis čuvvojuvvo sámediggelága (974/1995) 9 §:s mearriduvvon ráđđadallangeatnegasvuohta.

Dán soahpamuša vuodul sáhtá spiehkastit bivdonjuolggadusa mearrádusain, mat gusket:

- 1) gildui dahje ráđdehussii bivdit dihto bivdosiin dahje bivdovugiin;
- 2) gildui dahje ráđdehussii bivdit dihto áigemeari áigge dahje dihto guovllus;
- 3) atnit oavvilduvvon bivdosiid meari ráđdejemii;
- 4) sálašearrái;
- 5) lohpermeriide;
- 6) ráđdejoahaossodaga bivdoavádatjuhkui;
- 7) gildui váldit dihto sohkaallái gullelaš dahje dihto sturrosaš guliid;
- 8) bivdosiid ráhkadussii; dahje
- 9) 1—8 čuoggáide buohtastahti, bivdonjuolggadusa ollašuttimii guoskevaš eará muddendoaimmaide.

3 §

Spiehkastatlobi mieđiheaddji eiseváldi

Soahpamuššii guoskevaš bivdonjuolggadusa 38 §:s oavvilduvvon doaimbaválddalaš eiseváldi lea Lappi ELY-guovddáš.

4 §

Guolledávddaid dustemis vástideaddji eiseváldi

Soahpamuša 15 artihkkala 7 čuoggás oaivvilduvvon doaibmaválddálaš eiseváldi lea Elintarvikturvallisuusvirasto.

5 §

Riikkaid oktasaš čuovvun- ja dutkanjoavku

Eana- ja meahccedoalloministeriija soahpá Norgga doaibmaválddálaš eiseváldiin soahpamuša 12 artihkkala 2 čuoggás oaivvilduvvon čuovvun- ja dutkanjoavkku mandáhtas ja namada ovddasteaddjiid jovkui.

6 §

Dikšunplána válmmaštallan ja nannen

Luondduriggodatguovddáš vástida Suoma hárrái soahpamuša 4 artihkkalis oaivvilduvvon dikšunplána válmmaštallamis sihke 12 artihkkalis oaivvilduvvon Deanu čázádaga guollenáliid čuovvumis ja dutkamis.

Luondduriggodatguovddáš galgá válmmaštallat plána ovttasráđiid Lappi ELY-guovddážiin ja guovllus doaibmaválddálaš guolástanlága (379/2015) 23 §:s oaivvilduvvon guolledoalloguovlluin.

Dikšunplána nanne Eana- ja meahccedoalloministeriija. Soahpamuša 4 artihkkala 5 čuoggás oaivvilduvvon dikšunplána nuppástusaide guoskevaš evttohusas nuppi oassebeallái mearrida Eana- ja meahccedoalloministeriija.

7 §

Sálašregisttar

Luondduriggodatguovddáš lea soahpamuša 13 artihkkalis oaivvilduvvon elektrovnnalaš sálašregistara ja dasa guoskevaš lohpevuodnregistara doaibmaválddálaš registtardoalli. Dat vástida registara stivren dihte vealtameahtun diehtovuogádaga bajásdoallamis ja ovddideamis ovttasráđiid bivdolojiid vuovdimis vástideaddji oassebeliin.

Sálašregistarii vurkejuvvojit bivdonjuolggadusa 30 §:s oaivvilduvvon dieđuid lassin guolásteaddji namma, oktavuodadieđut ja adnojuvvon bivdolohepetiipa. Sálašregistardieđuid sáhtá luohpadit Suoma olggobeale eiseválddiide, almmá ahte čiegusindoallannjuolggadusat dan hehttejit. Ná Suopma sáhtá dikšut guolleriggodagaid dikšumii ja suodjaleapmái gullevaš geatnegasvuodaidis. Dieđuid sáhtá luohpadit dasa lassin bivddu gozihaneiseválddiide goziheami várás sihke guolledoalloeiseválddiide plánen dihte guolleriggodagaid dikšuma, almmá ahte čiegusindoallannjuolggadusat dan hehttejit. Sálašregistarii válđojuvvon heaggadieđut jávkaduvvojit registaris viđa jagi geažes dan jagi nohkamis, man áigge olmmoš lea addán mañimuš sálašalmmuhusa. Jos dán lágas ii nuppeláhkai mearriduvvo, de heaggadieđuid čiegusindoallamii ja luohpadeapmái heivehuvvo eiseválddiid doaimma almmolašvuodas addojuvvon lánka (621/1999) sihke heaggadieđuid eará gieđahallamii heaggadiehtolánka (523/1999).

Bivdonjuolggadusa 30 §:s oaiivilduvvon sálašdieđuide guoskevaš almmuhangeatnegasvuoda galgá čuovvut maiddá soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás oaiivilduvvon Deanu čázádaga luossagoargnguovllus. Stáhtarádi ášahusa vuodul sáhtá mearridit dárkileappot, mo sálašdieđut galget almmuhuvvot.

Luondduriggodatguovddáš galgá addit sálašdiehtoalmmuhusas guolásteaddjái vuostáiváldinduođaštusa, man dát galgá dárbbu mielde čájehit lohpevuodima oktavuodas. Vuostáiváldinduođaštus sáhtá addojuvvot elektrovnnalaččat dahje merkejuvot njuolga lohpevuodinvuogádahkii.

8 §

Bivdolobiid vuodima lágideapmi

Soahpamuša 10 artihkkalis oaiivilduvvon bivdolobiid vuodima lágideamis vástida Lappi ELY-guovddáš. Guovllus doaibmaválddálaš guolledoalloguovlu vástida bivdolobiid vuodima lágideamis 1.1.2019 rájes.

Oassebealli, mii vástida vuodima lágideamis, sáhtá soahpat priváhta bálvalusbuvttadeaddjiin dahje bivdorievtti hálddašeaddjin doaibmi osolašgottiin (*bálvalusbuvttadeaddji*) bivdonjuolggadusa 4 §:a 3 ja 4 čuoggás oaiivilduvvon fanasbivdo- ja gáddebivdolobiid vuodimis. Soahpamuš ii sáhte guoskat bivdonjuolggadusa 5 §:a 4 momeanttas oaiivilduvvon dihtoearrái gullevaš bivdolobiide.

Bálvalusbuvttadeaddji galgá leat luottehahti ja áššedovdi. Bálvalusbuvttadeaddjis galget leat dán barggu dikšuma várás tehnikkalaš, ruđalaš ja doaimmalaš gearggusvuodat. Lohpevuodima lágideaddji galgá dahkat čálalaš soahpamuša bálvalusbuvttadeaddjiin dása gullevaš barggu sisdoalus, lohpevuodima ruhtageavahančilgehusas ja dán doaimma dikšuma dáfus eará dárbbalaš áššiin. Lohpevuodima lágideaddji galgá maiddá soahpat dan govtolaš mávssus, mii berrojuvvo dán barggu ovddas ja man máksá lohpeoasti ja mii sáhtá leat eanemustá vihtta proseantta lobi hattis.

Lohpevuodimis vástideaddji luohpada vuodojuvvon bivdolobiin čoggon lohpeboaduid Eana- ja meahccedoalloministeriija kontui dan áigemeari áigge, mas sohppojuvvo Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusa vuodul.

Lohpevuodimis vástideaddji ja bálvalusbuvttadeaddji leaba geatnegahtton lágidit guolásteaddjái vejolašvuoda beassat elektrovnnalaš sálašregistarii, vai sáhtá deavdit geatnegahtton sálašdieđuidis. Dát seamma geatnegasvuodta lea maiddá eará oassebealis, mii luohpada bivdolobi soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás oaiivilduvvon Deanu čázádaga luossagoargnguovllus.

9 §

Fásta ássan Deanu čázádaga johkalegiin

Bivdonjuolggadusa 2 §:a 1 momeantta 1 čuoggás oaiivilduvvon, Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi olmmožin adnojuvvo dakkár olmmoš, gean ruovttugiieldalága (201/1994) 2 §:s oaiivilduvvon ruovttugiieldan lea bivdoáigodaga ovddit kaleanddarjagi mañimuš beaivve leamaš Ohcejohka dahje Anár ja guhte lea duođalaččat ássan Deanu čázádaga johkalegiin bivdoáigodaga ovddit jagi áigge uhcimustá čieža mánotbaji.

10 §

Bivdolobiid hattit

Bivdonjuolggadusa 4 §:s oavvilduvvon bivdolobiin berrojuvvojit čuovvovaš mávssut:

- 1) almmolaš báikegoddelašlohpi 40 euro/bivdoáigodat;
- 2) báikegoddelačča stággobivdoloohpi 150 euro/bivdoáigodat, goittotge vuollel 18-jahkásaččaide 40 euro/bivdoáigodat;

3) bivdonjuolggadusa 5 §:a 4 momeanttas oavvilduvvon lohpearrái gullelaš bivdorievtti hálldašeaddji fanasbivdoloohpi lea 10 euro/bivdoáigodat ja gáddebivdoloohpi 5 euro/bivdoáigodat, goittotge eanemustá oktiibuot 150 euro bivdoáigodagas.

Bivdonjuolggadusa 4 §:a 3 ja 4 čuoggás oavvilduvvon bivdolobiid haddi vuodđuduvvá ng. dábálaš haddái, man meroštallamis váldojuvvo vuhtii sullasaš bivdolobiid márkandilli. Hatti sáhtta mearridit earáláganin lohpeavádaga, lohpešlájá ja áigemeari vuodul. Haddi mearriduvvo Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusa vuodul čuovvovaš rievddadangaska olis:

- 1) fanasbivdoloohpi 40—150 euro/bivdoáigodat;
- 2) gáddebivdoloohpi 25—150 euro/bivdoáigodat; ja
- 3) Anárjogas Máhtegeavgná bajábealde ja Skiehččanjogas fatnasis ja gáttis bivdu 10—150 euro/bivdoáigodat.

11 §

Bivdoloheboaduid geavahanákkat

Bivdonjuolggadusa 4 §:s oavvilduvvon bivdolobiin čoggon ruđat geavahuvvojit:

- 1) buhtadusaide, mat máksojuvvojit lobiid ávkinatnimmii vuodđuduvvi geavaheamis rádjejohkaguovllu čáhceguovllu eaiiggádiidda;
- 2) bivdogoziheami ja lohpevuovdima lágidangoluide; sihke
- 3) guollenáliid čuovvun- ja dutkangoluide sihke sálašregistara bajásdoallan- ja ovddidangoluide.

Eana- ja meahccedoalloministeriija nanne ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid juohkáseami 1 momeanttas mearriduvvon geavahanulbmiliid gaskkas. Lohpevuovdima lágideamis 8 §:a mielde vástideaddji oassebealli juohká ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid 1 momeantta 1 čuoggás daddjojuvvon buhtadusaide rádjejohkaguovllu čáhceguovlluid eaiiggádiidda. Jos čáhceguovllu eaiiggádii juogus boahhti mearri livččii eanemustá 50 euro, de ruđat eai juhkkajuovvo eaiiggádii muhto dat báhcet guolledoalloguvlui. Buhtadusat eai adnojuvvo stáhtaruhtadoarjalágas (688/2001) oavvilduvvon stáhtaruhtadoarjjan. Buhtadusoazžumiid boarásmuovvamii heivehuvvo guolástanlága 85 §.

Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusa vuodul sáhtta mearridit dárkileappot 1 momeanttas oavvilduvvon ruđaid geavahanákkain.

12 §

Sierra bivdolohepearri

Bivdonjuolggadusa 5 §:a 4 momeanttas oavvilduvvon bivdolohepearri mearri nannejuvvo Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusa vuodul. Mearri nannemis galgá váldojuvvo vuhtii eará sajis go Deanu čázádaga johkaleagis fásta ássi bivdorievtti hálldašeaddjiide gullelaš osodat guovllu bivdorivttiin.

Lohpeavádaga bivdorievtti hálddašeaddjis, guhte ássá fásta eará sajis go Deanu čázádaga johkalegiin ja gean ossodatlohku oktasaš čáhceguovllu rádjejohkaguovllus lea 0,5 dahje guhte oamasta dan vástideaddji priváhta čáhceguovllu, lea giddodaga nammii vuoigatvuohta oastit ovttá lohpejándora lohpeearis. Ovdalis oaivvilduvvon oamastusossodaga dahje čáhceguovllu oamastusa meari badjelmanni oamastus addá vuoigatvuođa oastit lohpejándora oamastusa meari ektui. Lohpevuovdimis vástideaddji meroštallá osolašlogahallama vuodul gerddona, man mielde vuoigatvuohta lohpaí mearrašuvvá.

Eará sajis go Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi bivdorievtti hálddašeaddji galgá lobi oasttedettiin čájehit iežas oamastanosodaga dahje čáhceguovllu oamastusa meari.

Lobiid juohkáseamis ja daid mieđihanmeannudeamis sáhtá mearridit dárkileappot Eana- ja meahcedoalloministeriija ásašusa vuodul.

13 §

Soahpamuša báikkálaš čuovvunjoavku

Lappi ELY-guovddáš ásašusa báikkálaš čuovvunjoavkku árvvoštallat soahpamuša váikkuhusaid. Báikkálaš čuovvunjoavku sáhtá dahkat árvalusaid ja evttohusaid bivddu lágideamis ja guollenáiid dikšumis sihke oktiiheivehit sierra oainnuid guovllus. Báikkálaš čuovvunjoavku galgá dasa lassin gaskkustit báikkálaš árbediehtomáhtu soahpamuša 12 artihkkalis oaivvilduvvon čuovvun- ja dutkanjovkui sihke luossanáliide guoskevaš dieđalaš dutkanbohtosiid čanasjoavkkuide.

Báikkálaš čuovvunjoavku ásašuvvo viđa jahkái hávil ja das leat lahttun bivdorievtti hálddašeaddjiid, bivdoturismmain bargi olbmuid, guovllu gielddaid, guolledoalloorganisašuvnnaid, hálddahusa, guolledoalloguovllu ja Sámedikki ovddasteaddjit.

14 §

Deanu čázádaga fanasregisttar

Bivdonjuolggadusa 36 §:s oaivvilduvvon Deanu čázádaga fanasregisttarin lea čáhcefiervo-registara birra addojuvvon lága (424/2014), maŋnelis *čáhcefiervoregistarláhka*, 1 §:s oaivvilduvvon čáhcefiervoregistar.

Deanu bivdofatnasiid registreremii heivehuvvo čáhcefiervoregistaris addojuvvon láhka maŋnelis 15—17 §:s mearriduvvon spiehkastagaiguin.

15 §

Fatnasa registreren

Fanaseaiggát galgá registreret fatnasa ovdalgo dan oažžu geavahit bivddus rádjejohkaossodagas. Deanu čázádaga fanasregistarii registrerejuvvon ja maŋnelis 16 §:s oaivvilduvvon registtardovddaldagain spesifiserejuvvon fatnasa ii oaččo geavahit Deanu čázádaga olggobealde.

Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi bivdorievtti hálddašeaddjis lea vuoigatvuohta registreret golbma fatnasa. Jos olmmoš dahje dán hálddašan fitnodat bargá bivdoturismmain, de sus ja su hálddašan fitnodagas lea vuoigatvuohta registreret vihttanuppelot fatnasa.

Eará sajis go Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi bivdorievtti hálddašeaddjis lea vuoigatvuohta registreret giddodaga nammii ovttá fatnasa dainna eavttuin, ahte giddodaga ossodat-

lohku oktasaš čáhceguovllus rádjejohkaguovllus lea 0,5 dahje giddodahkii gullá dan vástideaddji sturrosaš priváhta čáhceguovllu.

Deanu čázádaga jorkalegiin fásta ássi olbmoss lea vuoigatvuohta registreret ovttá fatnasa.

Seamma dálldollui gullevaš olbmuid nammii registreret oaivvilduvvon fatnasiid mearri oktiibuot ii oáččo mannat badjel ovdalis namuhuvvon alimusmeriid. Fatnasa ii oáččo registreret vuollel 15-jahkásaš olmmo nammii.

Bivdolobiid vuovdima lágideamis 8 §:a mielde vástideaddji oassebealli doaibmá čáhcefiervoregistaris addojuvvon lága 28 §:a 1 momaentas oaivvilduvvon soahpamušregistrerejeaddjin, mii dikšu čáhcefiervoregistaris addojuvvon lága 28 §:a 2 momaentas oaivvilduvvon doaimmaid ja dahká Johtalusa dorvvolašvuođavirgebaikái registrerenmearrádusa várás árvvoštallama registrerenvuoigatvuođa eavttuid ollašuvvamis. Fanasaigggát galgá čielggadit fatnasa registrerenvuoigatvuhtii guoskevaš áššiid.

16 §

Registtardovddaldat ja -galba

Registrerema oktavuodas fanasaigggát oážžu spesifiserejeaddji registtardovddaldaga ja -galbba, man bidjamis fatnasii son galgá ieš fuolahit. Registtargalbba ii oáččo luohpadit nubbái ja dan duššamis dahje jávkamis galgá dalán almmuhit Johtalusa dorvvolašvuođavirgebaikái. Registtargalbba ii oáččo sirdit eará fatnasii iige dan oáččo geavahit eará go registrerejuvvon fatnasis.

Johtalusa dorvvolašvuođavirgebaikái sáhttá addit dárkilet mearrádusaid registtargalbba teknihkalaš iešvuođain ja dan merkemis.

17 §

Fatnasa jávkadeapmi registaris

Fanas galgá jávkaduvvot registaris golmma mánotbaji sisa das, go fanasaigggát ii šat deavde fatnasa registrerenvuoigatvuhtii guoskevaš eavttuid, fanas ii leat šat anus dahje dat lea duššan dahje jos fanasaigggát ieš dan čálalaččat bivdá.

Eaigggát lea geatnegahtton máhcahit registaris jávkaduvvon fatnasa registtargalbba 15 §:a 6 momaentas oaivvilduvvon soahpamušregistrejeaddjái mánotbaji sisa das, go lea ožžon dieđu fatnasa jávkadeamis registaris.

18 §

Fápmuiboahhtin

Soahpamuša eará mearrádusaid go lálkaásahansuorgái gullevaš mearrádusid fápmuiboahhtimis meariduvvo stáhtaráđi áshusa vuodul.

Dáinna lágain gomihuvvo

1) Norggáin Deanu guolástanbire oktasaš bivdonjuolggadusa birra dahkkojuvvon soahpamuša ja dasa guoskevaš bivdonjuolggadusa dihto mearrádusaid dohkkeheamis addojuvvon lálka (1197/1989); ja

2) Deanu bivdonjuolggadussii guoskevaš soahpamuša ja bivdonjuolggadusa dihto mearrádusaid dagahan massimiid buhttemis addojuvvon lálka (501/1991).

Ovdalis 2 momeantta 2 čuoggás namuhuvvon lálka heivehuvvo goittotge daidda buhtadusaide, maidda guoskevaš doaimmahus galgá Eanamihtidanlágádusa mearrádusa mielde dahkkojuvvot ovdal dán lága fápmuiboahhtima.

Ovdalis 2 momeantta 1 čuoggás namuhuvvon lága vuodul Deanu bivdofanasregistarii registrerejuvvon bivdofatnasa registreren bissu fámus, jos dán lága 17 §:s ii nuppeláhkai daddjojuvvo.

Dat mii 6 §:a 2 momeanttas mearriduvvo ovttasbarggus doaibmaválddálaš guolledoalloguovlluin dikšunplána válmmaštaladettiin, guoská juovlamánu 31. beaivvi rádjai 2018 gomiuvvon guolástanlága (286/1982) 68 §:s oaivvilduvvon, guovllus doaibmi guolástanguvlui.

Helssegis njukčamánu 24. beaivve 2017

Dásseválldi Presideanta

Sauli Niinistö

Eanadoallo- ja birasministtar Kimmo Tiilikainen